

Izjava, izvršena pondeljek, vseh dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiskega št. 20, I. nadstropje. Dopolni moj...
 Anton Gerbec. — Lastnik...
 znanja za mesec: L. 7.—, 3 meseca L. 19.—
 Za izposojeno mesečno 4 lire več.

Licenca knjižničarstva
 Ljubljana — Jugoslavija

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širini ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. osmrtnice zahvale, poslanca in valila po L. 1.—, oglasi desarnih zavodov po L. 2.— — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj po L. 2.— — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiskega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Strah pred Slovanstvom

Pred seboj na mizi imamo čudno listino. Je to pismo, ki ga je priobčila dunajska «Neue Freie Presse» na naslov italijanskega ministrskega predsednika in voditelja vnanje politike Italije, Mussolinija. Pismo poklanja temu poslednjemu nečloveško čast: pozivlja ga naj — reši Evropo!

Pred kom? Kaka nevarnost grozi Evropi s pogubo? Čitajte in vedeli boste!

Nemški in francoski narod sta že celo tisočletje v boju med seboj. Edino Italija je poklicana za poravnava tega spora in da položi temeljni kamen za ozdravljenje, ujedinenje in obnovo Evrope. Le v zdravi Evropi bo mogla Italija procvetati. Kdor ljubi svoj narod, mora ljubiti tudi Evropo! Kot dober Italijan morate biti — pravi pisec Mussoliniju — tudi dober Evropejec, kar je bil tudi najboljši Italijan minulega stoletja — Giuseppe Mazzini!

Nato opozarja pisec, kako se dežela onkraj oceana — Amerika — razvija v duhu zaupanja in nade za izpolnitev vseamerikanske zveze v službi miru in napredka. Zložna Amerika koraka na čelu sveta, razcepljena Evropa pa krvavi v notrajnih bojih.

Pozivlja Mussolinija, naj ne dopušča več te sramote! Skliče naj vseevropsko konferenco v Rim, v nekdanjo prestolnico cesarske in papeške Evrope! Tam naj se porodi nova Evropa! Edino Britanija in Rusija bi mogla preživeti pogubo Evrope, ker prva se je razvila v medkontinentalno svetovno vlast, druga pa je evropsko-azijske sestave. Za vse druge narode ostaja le ena izbira: ali strniti ali pogubiti! Zato naj Mussolini združi vse demokratske države evropske celine za pravično rešitev nemško-francoskega spora in naj ustvari «vseevropsko unijo», da se uresniči geslo: Evropa Evropejcem!

Do tu smo poslušali razmišljanja vzne-
 mirjenega in po miru hrepenečega političnega filozofa. V nadaljevanju pa se oglašajo politiki, zaslepljeni od strahu pred Slovani. Piše namreč, da za Evropo ne grozi nevarnost od severa, hoče reči: od Nemcev. Marveč grozi nevarnost gospodarski od zapada, politično pa od vzhoda. Čitaj: od Rusije! Razdejana Evropa da mora neizbežno podležiti ameriški konkurenci — needina Evropa pa ruski hegemoniji! Le gospodarsko ujedinenje, dogovor o razsodišču in zveza da morejo zagotoviti blaginjo, mir in neodvisnost Evrope. Kajti — tako podkrepla pisec svojo trditve — če si Rusija po par dobrih letih opomore iz gospodarske katastrofe, predno se je strnila Evropa, bodo v času enega človeškega rodu mogli kozaki kopati v Jadrano svoje konje in latinska kultura bo v drugič zrliv preseljevanja! Mussolini pa da more to preseljevanje odložiti za stoletja. Kajti od stališča, ki ga zavzame on napram evropski krizi, da bo odvisno, ali bodo v bodoče Dnjester in rakitiška močvirja tvorila mejo med Evropo in evropsko-azijsko Rusijo, ali pa reka Ren in Alpe! Helada (stara Grška) se je pogubila, ker se je prepozno domislila vsehelanstva. Mussolini naj reši Evropo pred tako usodo! Posegne naj odločno v evropsko zmešnjavo in naj «položiti temelj zedinjenim evropskim državam». Potem da bo njegov spo-

min blagoslovljen in ime njegovo nesmrtno!

Velika, nečuvna čast je prišla gospodu Mussoliniju v delež. Neko dejstvo pa more precej utesniti njegovo zadoščenje. Dejstvo namreč, da mu tako gigantsko nalogo poverja človek, ki kakor se da soditi že po zamisli njegovega odprtega pisma, nima očesa za resničnost, marveč mu je v začetek in konec njegove politične modrosti — strah pred slovanstvom. To je neki Rihard Nikolaj Coudenhove-Kalergi, torej star avstrijski politični «filozof». In kaka da je bila politična ideologija in državniška modrost tistih starih avstrijskih filozofov, to vedo prav dobro narodi Avstrije, ki se je ravno na tej «filozofiji» — pogubila!

Sicer pa očituje to pismo, da pisec v svojem strahu pred Slovanstvom ne zasleduje niti sodobnih dogodkov. Zahteva, naj bi Mussolini ustvaril blok evropskih držav, seveda brez Rusije in Anglije. Ne ve pa, da to, kar zahteva od Mussolinija, je ta — že poskusil in da ni uspel. Njegov predlog pa za ustanovitev kontinentalnega bloka so odklanjali od vseh strani kot neizvedljivega! S čudnim čustvom mora g. Mussolini sprejeti ta poziv anonimnega — larega avstrijskega filozofa.

Je že res, da noben sestaven del Evrope ne more zdravo živeti, če je ves evropski organizem bolan. Toda le kak sanjač, ali od sovraštva in strahu zakrknjen filozof more pričakovati ozdravljenje Evrope brez sodelovanja Rusije. Le prazen strah more koga zavesti k misli, da bi hotela Rusija, da bi njeni kozaki kopali svoje konje v Jadrano. V prvo bo trebal Rusiji desetletja dela za svojo notranjo konsolidacijo, v drugo pa ima na svojem ogromnem ozemlju dovolj svojih voda. Kljub temu pa ostaja resnica, ki jo v svojem strahu pred Slovanstvom nečisto videti le razni Benci-
 venge: da namreč brez sodelovanja velikega ruskega naroda in na naravnih zakladih tako bogate Rusije ni misliti na zdravo gospodarsko in politično uredbo Evrope.

Piscu pa se je dogodila še neka druga neizgoda, ki odtega temelj njegovemu pozivu na g. Mussolinija za boj proti slovanški nevarnosti. Sklicuje se namreč na «najboljšega Italijana iz minulega stoletja» — Giuseppe Mazzinija! Ne ve pa da je bil ravno Mazzini, ki je vedno — z besedo in pismom — učil svoj narod, naj stremi po sporazumu in prijateljstvu med latinskimi in slovanskimi svetovi! Če bi Mussolini usmerjal vnanjo politiko Italije po nauku Mazzinijevem, bodo Italijani — o nesmrtnosti — ne govorimo, ker to je neslano pretiravanje — s pravico blagoslovljali njegovo delo.

Na nekaj moramo — tako mimogrede — še opozoriti g. Mussolinija. Ali ni nekoliko čudno, da je prišlo to pismo ravno sedaj, v trenutku, ko manarhisti v Avstriji zopet drzno dvigajo glavo in — orožje?! In čudno bi bilo, če bi ravno Mussolini, vodilni državnik Italije, ki je na ruševinah habsburškega gospostva dosegel svoje sedanje meje, hotel zajahati istega konja s Habsburgovci! In ravno to bi se — kakor je razvidno iz vsega pisma — dopadalo piscu poziva v dunajski «Neue Freie Presse».

Italija

Italijanska delegacija odide nočjo v Opatijo?

RIM, 23. Včeraj se je vršil napovedani sestanek med ministrskimi predsedniki in italijanskimi delegati v paritarni komisiji za izvršitev svetmargeritskega dogovora. Poleg članov komisije gg. Quartierija, Mattei Gentilija in Mazzucca se je udeležil sestanka tudi senator Contarini. Po sestanku z ministrskimi predsedniki kom je imela komisija tekmo dneva še več posvetovanj. Zjutraj se, da bo komisija odpoštovala v Opatijo že nočjo, ker namerava še pred sestankom z jugoslovensko delegacijo proučiti tudi razmere na Reki.

Poroka državnega podtajnika Finzija in odnošaj med Italijo in Vatikanom.

RIM, 23. Dočim se o civilni poroki državnega podtajnika Finzija, ki se je govori le v dvorani Horacijev in Kurijacijev, govori se z ozirom na njeno razkošno svečanost, je dala cerkvena poroka državnega podtajnika povod raznim ugibanjem političnega značaja. Kakor znano, je cerkva no poroko opravil kardinal Vannutelli dekan sv. kolegija in primas sv. konstitucije, torej eden najvišjih cerkvenih dostojanstvenikov. Sprito doslej je vedno precej napetih odnošajev med Vatikanom in rimsko vlado je padlo v oči, da so se te poroke uradno udeležili ministrski predsednik in generali nove nacionalne milice in prejšnjih fašistovskih legij, ti poslednji celo z orožjem. Palača, v kateri se je izvršila cerkvena poroka, uživa ekstrateritorialnost in po prelomu med Vatikanom in ujedinenje Italijo, ki je naredila konec papeževske posvetne države, se ni še zgodilo, da bi se predsednik italijanske vlade uradno udeležil kake svečanosti v kaki papeški palači. Mussolini je kar na kratko odrezal s to tradicijo. Da je to stotil namenoma in z gotovim ciljem pred očmi, je jasno in je tudi povsem v skladu z njegovo tozadevno dosedanjim politiko.

Toda to še ni vse. Kardinal Vannutelli je hotel še bolj poudariti politični značaj te poroke, nego so jo poudarjala že sama dejstva. V svojem nagovoru je izjavil Mussoliniju svoje občudovanje in svojo simpatijo, poudarjajoč, da je vreden zaupanja deželje zaradi svoje državniške sposobnosti, nezlomljive odločnosti in bistrega uma; da je njemu usoda namenila obnovo

Italije po slavnih verah in civilnih tradicijah domovine. Da bo pomen te poroke še bolj jasen, je hotel kardinal Garparri, državni tajnik sv. stolice, še posebej poudariti, da je govor kardinala Vannutellija naredil zelo dober vtisk v Vatikanu.

Po vse tem niti ne bi bilo treba posebe omenjati, da pripisuje vse rimsko časopisje cerkveni poroki državnega podtajnika Finzija veliko politično važnost z ozirom na dosedanje odnošaje med rimsko vlado in Vatikanom. Znano bi se tako zgoditi, da postane ime Finzija samo zato, ker so slučajno njega poročili v palači kardinala Vannutellija, slavno v zgodovini dogodkov, ki imajo nastopiti v več ali manj dogledni bodočnosti. Poleg vseh listov opozarja na ta dogodek tudi Katoliška agencija, ki pravi, da se v rimskih katoliških krogih s posebnim poudarkom opozarja na politično važnost tega dogodka. V drugačini časih bi bil kardinal Vannutelli ne mogel dati poroki člana italijanske vlade tako svečanega značaja. Katoliška agencija omenja z ozirom na to poroko markiza Patrizi Montera, zastavonoše svete rimske cerkve, tekmo libijske vojne in pravi, da je tedaj poročni nagovor kardinala Vannutellija, ki je zelo patriotično govoril o libijski vojni, naredil v Vatikanu zelo slab vtisk in povzročil kardinalu Vannutelliju marsikako grenkobo. Kardinal Vannutelli — zaključuje Katoliška agencija — bi ne bil sedaj izvršil svečanega obreda, ne izgovoril onih pomembnih besed, ko bi ne bil gotov, da bo to ugodno sprejeto na oni strani barmatih vrat.

Italijanski vojni ujetniki v Rusiji

RIM, 23. Italijanska delegacija v Moskvi se je v svrhu ugotovitve števila italijanskih vojnih ujetnikov, ki se še nahajajo v Rusiji, obrnila na zastopstva raznih držav s prošnjo, da bi jim ta-le znala dati tozadevne podatke. Med temi je nemško poslanstvo odgovorilo, da ni v Sibiriji nikakih vojnih ujetnikov, pač pa da se nahaja v Tascentu v Turkestanu še 32 bivših avstro-ogrskih vojnih ujetnikov, ki živijo vsi v dobrih razmerah. Najbolj natančno pa je poročilo avstrijske legacije v Moskvi, ki pravi, da se je leta 1915, zbralo v Krasnojarsku 200—300 vojnih ujetnikov iz vzhodne Rusije, ki so imeli biti odpravljani v domovino. Približno istočasno in v istem namenu je prišlo v Omsk 600—700

vojnih ujetnikov iz Turkestanu. Vsi ti Italijani so uživali v carski Rusiji posebne ugodnosti. Sledilo je potem po premirju več takih zbiranj in danes se lahko skoro z gotovostjo trdi, da se nahajajo edino v južni Rusiji še nekateri bivši vojni ujetniki, ki so pa z raznimi rokodelstvi prišli do ugodnih razmer.

Revizija imenovanj poštinih in brzojavnih uslužbencev.

RIM, 23. Izvršujoč lozadevni sklep ministrskega sveta je minister za pošto in brzojave odredil pregledovanje vseh poštinih in brzojavnih uslužbencev, ki so bili sprejeti v službo te uprave po 24. maju 1915. Zagotovljeno je, da bodo otroci in vojni padli vojaki vzeti v obzir in po možnosti puščeni na svojih službenih mestih. Tudi v drugih slučajih se bo pri odpuštitvah iz službe gledalo na to, da bodo vestni in marljivi nameščenci pridržani v službi uprave. Prizadeti bodo dobili od svojih predstojnikov posebne vzorce, ki jih bodo morali izpolniti.

Odposlanci Italijanov iz Tunisa pri Mussoliniju.

RIM, 23. Ministrski predsednik je danes sprejel zastopnike italijanskih nacionalističnih združenj v Tunisu, ki so tam združeni v skupen fašjo. Mussolini je z izrednim zanimanjem sledil izvajanjem o razmerah tuniških Italijanov ter naročil zastopnikom, da pozdravijo v njegovem imenu rojake te kolonije.

Strah odvetnikov končam.

RIM, 23. Včeraj je tukajšnji kolegij odvetnikov sklical izredni občni zbor ter prekalil sklep za uklenjenje sodnih razprav do pondeljka. Danes so se na sodišču vršile redne razprave.

24. maja — državni praznik.

RIM, 23. Uradni list objavlja zakon z dne 4. t. m. št. 271, ki proglašja dan vstopa Italije v vojno za državni praznik. Vendar pa se bo ta dan povsod delalo in slavnosti se bodo pričemale šele po opravljenem delu.

Jugoslavija

Zadnja pot dr. Tavčarja.

LJUBLJANA, 23. Že tri dni v žalno črno odeta Ljubljana je včeraj spremenila gospoda in seljaka, pisatelja, politika in človeka dr. Ivana Tavčarja. Njegov pogreb je bil veličastna zadnja pot odličnika, ki je, sledeč lastni čustveni notranjosti, pravično živel vse življenje ter brez ostavljene krivice zatisnil oči, potem ko je dovršil svoje življenjsko delo.

Že v prvih popoldanskih urah so se začele ljubljanske ulice polniti z gostimi trumami naroda. Ne samo iz Ljubljane, temveč tudi iz mnogih krajev z dežele so prišli premnogi, da počastijo spomin dr. Tavčarja. Računa se, da je bilo na ulicah do 30.000 ljudi.

Na mrtvaškem odru.

Dr. Tavčarjev krsto so prepeljali danes zjutraj v črno zastri vestibul pred sejno dvorano na magistratu, kjer so jo položili na katafalk. Stopnice in vestibul so bile spremenjene v cipresni in palmov gaj, ob čigar vznožju so ležali številni sveži vencji. Sokoli z golimi rapirji, «Jadranaši» in «Triglavani» so tvorili dopoldne in popoldne častno stražo. Visoko nad krsto je visel portret pokojnikov. Nepregledne množice so valovale ves dan po magistratnih stopnicah, da počastijo zadnjikrat velikega pisatelja in rodoljuba.

Predno so odnesli krsto pred magistrat, so se zbrali pokojnikovim svojci in ožji sorodniki, zastopniki vlade in inozemskih držav v sejni dvorani občinskega sveta. Kraljevi zastopnik, polkovnik Vučković je stopil k pokojnikovim vdovi gospej Franji Tavčarjevi in ji imenom kralja izrekel sožalje na bridki izgubi. Užaloščena vdova se je zahvalila in prosila kraljevega zastopnika, naj sporoči zahvalo vse rodbine na najvišje mesto.

Pred magistratom.

Že dolgo pred 4. uro je gosta množica napolnila obširni prostor pred magistratom, pod katerega srednji obok so v zelenju in cvetju postavili krsto s smrtnimi ostanki dr. Tavčarja. Ob krsti so stali kot častna straža Sokoli z golimi sabljami in «Triglavani».

Točno ob 4. popoldne je stolni prošt Andrej Kalan z asistenco blagoslovil krsto z zemskimi ostanki pokojnika. Krog krste so bili zbrani rodbina, zastopnik kralja, najozi priatelj, zastopniki vlade, konzuli inozemskih držav, zastopniki ljubljanske in mnogih književniki. Po obredih je pevski zbor «Glasbene Matice» pod vodstvom g. Mateja Hubada zapel v srce segajočo Foersterjevo kantato «Umrli je mož».

Ko je izdolen zadnji akord močnega pesmi je stopil pred krsto pokrajinski namestnik Hribar, ki je slavlil pokojnega kot buditelja, učitelja in oduševatelja naroda, ter je komčno naznanil, da zastopa kralja pri pogrebu divizionar pukovnik Vučković, vlado minister Zupančič in na njeno prošnjo tudi on sam. Sporočil je tudi, da se pogreb vrši na državne stroške ter pokojniku končno zaklical: Večnaja pamaj! Imenom ožjih prijateljev se je poslovil dr. Karel Triller od ljubljanske slovenskega naroda.

Nato je stopil pred krsto pesnik Oton Zupančič, ki je spregovoril v imenu slovenskih književnikov.

Tišina je zavladala po krasnih besedah našega prvega pesnika in zdelo se je, kakor nekako nadaljevanje njegovih besed, ko so zadoneli nežni akordi Pavčičeve «Narodne nagrobnice», katero je zapel zbor «Zveze pevskih društev» pod vodstvom g. Z. Prelovca.

Žalni spreved.

Medtem se je bil v Stritarjevi ulici formalni ogromen žalni spreved, kakršnega Ljubljana menda še ni videla. Krsto so položili na gala-žalni voz, v katerega so bili vpreženi trije pari vrancev.

Spreved je otvorila sokolska konjenica (32 konjenikov) s praporom. Za konjeniko je korakala pod vodstvom kapelnika dr. Jerina godba Dravske divizije, ki je svirala vso pot turbozne žalostinke. Godbi so sledili zastavonoše Ljubljanskega Sokola, Sokola I. Sokola II. in sokolski društvi v Šiški, Škofji Loki, v Kranju, Ribnici, Zagorju, Borovnici, Vrhniki, Krškem, Celju in Mariboru; za njimi se je razvila množica sokolske povorka. Tej je sledila dolga vrsta raznih društev.

Nato so sledili nosilci vencev: nato pa dva cvetlična voza, na katerih je bilo ogromno število vencev raznih društev in pokojnikovih prijateljev.

Za cvetličnim vozom je sledila nepregledna vrsta občinstva, med katerim so se nahajali vsi uglednejši javni delavci. Naj omenimo posebej tudi g. dr. Gregorin, ki je zastopal pri pogrebu Politično društvo «Edinost» v Trstu in posl. dr. Wilfana.

Po vseh ulicah, koder je šel spreved, so stale goste trume občinstva. Od pošte do Sv. Krištofa so tvorili na obeh straneh ceste spalir učenci osnovnih in dijakih srednjih šol ljubljanskih pod vodstvom njihovih učiteljev in profesorjev. Vse svetilke so gorele. S cerkva so doneli zvonomi. Trgovine in javni lokali so bili zaprti, v mnogih izložbenih oknih so bile razstavljene slike dr. Tavčarja ter so gorele svetilke.

Pri Sv. Krištofu.

Ko je prišel spreved do Sv. Krištofa, se je Sokolstvo postavilo ob desni, gasilna društva in deputacije pa ob levi strani ceste. Pred vhomod v cerkev so stali nosilci sokolskih in drugih praporov. Stolni prošt Kalan je opravil zadušne molitve, nakar je ruski pevski zbor krasno zapel «Oče naš» in «Večnaja pamjat». Ob krsti se je nato prav lepo poslovil načelnik JSS dr. Murnik od mrtvega, bivšega staroste Ljubljanskega Sokola.

Nato se je odvetnik dr. Žirovnik imenom stanovskih tovarišev poslovil od pokojnika.

V zadnje slovo je «Zveza pevskih zborov» zapela pod vodstvom pevovodje Zorka Prelovca večno lepo pesem «Vigred se povrne». V prvi mrak, ki se je spuščal nad dolino, so izvenili glasovi mehkega slovesa. Nato so krsto postavili v cerkev in pod gomilo svežega cvetja in vencev v medlem svitu sveč je presnil dr. Ivan Tavčar svojo poslednjo ljubljansko noč...

Pot na Visoko.

Danes zjutraj ob treh so prepeljali krsto z vozom na Gorenjsko. V Škofji Loki so pozdravili pokojnika ožji rojaki. Od tam je šel spreved v Poljsko dolino tja do ljubljene Visokega.... Ob 11. dopoldne je sprejela zemlja, kar je njenega...

Gospodarsko-politična pogajanja med Avstrijo in Jugoslavijo. — Važne izjave kancelarja Seipela.

BELGRAD, 23. Nekateri listi priobčujejo interviewe z avstrijskim kancelarjem dr. Seipelom, ki jih je dal novinarjem, vozečim se z njim od Zagreba proti Belgradu. Dr. Seipel je splošno pomenjal kratko in preudarno gotova gospodarska, finančna in deloma politična vprašanja, ki jih bo razmotirala danes započeta konferenca. Dr. Seipel je med drugim izjavil svoje globoko prepričanje, da pride med zastopniki avstrijske republike in kraljevine SHS do dobrih prijateljskih odnošajev. Sedanji moment za sporazum je najugodnejši. Vlada avstrijske republike vodi svojo zunanjo politiko v smeri ohranitve miru v centralni Evropi. Belgradska vlada to tudi priznava. Avstrija hoče biti kljub svojim gospodarskim težkotam v sistemu držav Srednje Evrope faktor, ki stremi za vzpostavitvijo konsolidiranih gospodarskih razmer. Jasno pa je tudi in vsak to priznava, da je potreben med Avstrijo in Jugoslavijo prijateljski sporazum, ker se obe državi gospodarsko izpolnjujeta.

Dr. Seipel je dalje v pogovoru z novinarji omenjal svoje dosedanje obiske v sosednih državah. Namen teh obiskov je bil, da se vsi izmenjale misli o skupnem sodelovanju. Želja avstrijske vlade pa je dalje tudi, da se vsi eventualni spori med obema državama rešijo potom razsodišča. Glede kraljevine SHS moramo poudarjati, da ni niti ena točka sedanje avstrijske zunanje politike, ki ne temelji na Belgradski povi za nesporazumljenju oziroma intervencijo. Obstojajo pa med obema državama še številna manjša vprašanja, ki se tičejo obmejnega prometa in obmejnega prebivalstva. Tudi to bo treba rešiti.

Dalje je dejal dr. Seipel: Splošna situacija je taka, da se trdno nadejamo doseči sporazum med obema državama. Smo za dobre in prijateljske odnošaje med obema sosedoma in za to je potrebna samo ena stvar, to je medsebojno iskreno zaupanje.

Neki novinar je stavil med vožnjo zveznemu kancelarju tudi vprašanje: «Kako namerava avstrijska vlada rešiti pritožbe koroskih Slovencev v Avstriji?» Avstrijski kancelar dr. Seipel je odgovoril: «V kolikor je avstrijska vlada sprejela od strani koroskih Slovencev v Avstriji pritožbe, se te pritožbe dosedaj nanašajo samo na šolsko vprašanje. Avstrijska vlada je odločena se za to vprašanje zanimati in se proučiti. Pripravljen je storiti vse potrebne odredbe, da bo utemeljenim pritožbam zadostila».

Novinarji so tudi interviewali avstrijskega zunanjega ministra dr. Grünbergerja glede razpravnega vprašanja. Dr. Grünberger je kratko omenil glavne točke konference. Sestanek v Belgradu ima v prvi vrsti namen, da se leta 1920, začasno sklenjena trgovinska pogodba spremeni v definitivno in da se po možnosti tudi doseže tarifna pogodba. Avstrijska vlada polaga na ti dve pogodbi veliko važnost, ker se z njima vzpostavijo dobri gospodarski odnošaji, zavarujejo se interesi trgovine in industrije med obema državama.

Čehoslovaška

Glasovi čeških listov ob grobu ministra Rašina

PRAGA, 22. Vsi čehoslovaški listi veličajo delovanje pokojnega ministra Rašina. «Narodni Politika» ugotavlja, da je čehoslovaška republika izgubila svojega prvega in največjega gospodarstvenika, spriča čigar smrti bodo izginila razredna interesna nasprotstva, kajti vsi se bodo morali spominjati metod prvega čehoslovaškega finančnega ministra, ki je zidal na spoštovanju dela, varčnosti, priznavanja, osebnih pobude in nedotakljivosti zasebne lastnine, kar je najmočnejše jamstvo za uspeh tudi vsakega posameznika. «Čehoslovenska Republika» pravi, da je tisti, kdor ga je pobijal, pobijal njegovo delo. Osrednje glasilo Rašinove stranke «Narodni Listy» je objavilo pogovor, ki ga je imel rajni minister s «Čehoslovačkim Review» v Chicagu in v katerem je rekel: «Glavna zapoved je zame, kakor vedno, močna volja in smisel za red, smisel za izvrševanje dolžnosti tudi proti samemu sebi, v zasebnih pobudah in tudi napram državi». «Tribuna» ga imenuje vodjo, ki se je rodil nalašč za čehoslovaško revolucijo in sicer radi dveh potez njegovega značaja: dal se je navduševati in je znal navduševati druge. Agrarsko glasilo «Venkov» izraža upanje, da z njegovo smrtjo ne bodo izginile njegove pobude, njegovo delo in njegovi napor. Glasilo čehoslovaškega narodnega gibanja, ki se označa kot fašistovsko, «28. Rijen» (28. oktober, dan osvobodjenja Čehoslovaške) naglašja, da ni bil nihče bolj zadet kot on radi njegovega poštenega dela. Socialdemokratsko «Pravo Lidu» pravi, da je bil Rašin prepričan, da ni mogoče vedno povedati resnice in da jo je treba zamolčati, ako bi je ljudstvo ne moglo prenašati. V tem da je bila največja tragedija njegovega življenja in njegov smrti. Narodno-socialistično «Česke Slovo» piše, da ne more Rašinu nihče odrekati veličine. Bil je največji predstavnik meščanskega sloja. Glasilo nacionalnih demokratov «Lidove Listy» pravi, da odhaja na oni svet obdan s sijajem velikih zaslug za državo, ker je zgradil njeno finančno eksistenco.

Romunska

Proces proti atentatorjem na kraljevsko družino. — Grof Belmont o tajnih zahtevnih družinah na Ogrskem.

BUKAREŠTA, 23. Danes se je tu pričela sodna razprava proti onim Madžarom, ki so obtoženi atentata na romunsko kraljevsko družino. Grof Belmont je izjavil, da je spoznal v Budimpešti vodjo zarote Turockaja, ki ga je tudi vpisal v neko madžarsko tajno društvo. Julija 1922. sta potem potovala na Romunsko s ponarejenimi potnimi listi, ki jima jih je oskrbel visok madžarski uradnik. Atentat se je imel izvršiti 8. septembra na konjskem dirkališču v Bukarešti s pomočjo peklenškega stroja, ki bi moral biti postavljen pod kraljevo ložo. Grof Belmont je zaključil svoj obrambni govor, zatrjujoč, da je žep pred atentatom, skesan, hotel ovditi svoje soudeležence na zaroti ter dostavil, da so na Madžarskem visoke osebnosti udeležene v tajnih nacionalističnih družinah. Drugi obtoženec Pallagy je priznal, da je na romunski meji prevzel peklenški stroj in gotovo množino ekrazita.

Poljska

Svetosavska beseda v Lvovem. — Skupna udeležba jugoslovenskih in bolgarskih akademikov.

LVOV, 22. Tudi tukaj je jugoslovenska omladina priredila Svetosavsko besedo. Prireditve se je vršila v dvorani Kazina. Jugoslovenskih akademikov v Lvovem je sicer samo kakih 80, toda prireditve je bila zelo svečana in številna občikana, ker se je udeležilo veliko število lvovskega meščanstva. Na prireditve so prišli tudi zastopniki vseh lvovskih visokih šol, civilnih in vojaških oblastev, gledališč in novinarjev. Udeležil se je proslave tudi jugoslovenski poslanik pri varšavski vladi g. Simić. Predsednik društva jugoslovenskih akademikov g. Stefanović je pozdravil goste, nakar so udeleženci zapeli himno Bože pravde! Po govoru g. Svetca o sv. Savi so zapeli himno sv. Save. Ko je akademski zbor zapel še nekoliko jugoslovenskih narodnih pesem, se je začel koncert najboljših lvovskih opernih moči. G. Šervecova je deklamirala v poljskem jeziku nekoliko najboljših pesmi jugoslovenske lirike. Nato se je začela prosta zabava. Na plesu se je plesalo seveda tudi Kolo.

Zanimivo je, da so se prireditve udeležili tudi bolgarski akademiki, tako da so bili zastopani vsi zastopniki bodoče Jugoslovijske.

Aprila namerava prirediti pevsko društvo krakovski akademikov potovanje po

Jugoslaviji. Priredili bodo koncerte v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Sarajevu. Skopju in eventualno tudi v Splitu, Novem Sadu, Osijeku in Subotici.

Nemčija

«Orgesch» in nemška vlada. - Komunisti očitajo vladi, da se pripravlja na vojno. Vlada zanika.

BERLIN, 23. «Rothe Fahne» komunističko glasilo, je objavilo članek, v katerem očita generalu Seektu, poveljniku nemške vojske sodelovanje z nacionalistično organizacijo «Orgesch» in z drugimi podobnimi nemškimi organizacijami. List prav, da je general Seekt za mobilizacijo in da je izjavil nedavno na sestanku, katerega so se udeležili kancler Cuno, minister za državno obrambo Gessler, pruski ministrski predsednik socialni demokrat Braun, pruski minister notranjih stvari socialni demokrat Severing in glavarji pruskih pokrajin, da namerava ministrstvo za državno obrambo organizirati oddelke «Orgesch», s katerimi se je že sporazumelo.

Zadeva je prišla tudi pred državni zbor in je dala povod burni razpravi in odločnemu znananju teh vesti s strani ministra za državno obrambo. Razpravo je začel komunistični poslanec Bartz, ki je zahteval od vlade pojasnil. Minister za državno obrambo Gessler je takoj izjavil, da je članek v «Rothe Fahne» izmišljen od začetka do konca.

Socialist Schoepfling je obžaloval komunističke manevre v teh tako kočljivih časih. Vprašal pa je vendar ministra, ali more potrditi, da posamezni častniki državne brambe niso v zvezi s protizakonitimi organizacijami. Delavski sloji so odločni nasprotniki francoskih imperialistov, odločno pa bi se uprli izpremembi nemškega pasivnega odpora v nacionalistiški napad.

Minister Gessler je ponovno izjavil, da vodi samo in edino le politiko kanclerja Cuna. Proti vsem, ki bi se hoteli upreti tej politiki, bi nastopil z najstrožjimi ukrepi. Sprito toliko trpljenja se od nemškega naroda ne more zahtevati, da misli vedno logično, toda misel na napad proti Franciji bi bila blazna. Blaznih pa je vsled krivičnega postopanja z nemškim narodom mnogo in bi znala ta blaznost postati nevarna za demovino. Težko je brzdati državno brambo sprito dogodkov v Ruhru, toda doslej se je še vedno zavedala dolgovane discipline in zasluži vso hvaležnost in zaupanje države. Nedopustno pa je, da se samo nemškemu narodu nalaga razorožitev, dočim so okoli njega vsi narodi do zob oboroženi. «Moralno bomo odložili orožje — je zaključil minister — še le ko je odložijo tudi drugi.»

Tekom govora je prišlo do burnih prizorov, ki bi se bili kmalu izpremenili v pretep.

Načelnik nemške demokratske stranke v Londonu.

LONDON, 23. Anton Erhellon, poslanec Dusseldorfa in predsednik demokratske stranke v berlinskem parlamentu, je prišel v London. V raznih pogovorih z angleškimi uglednimi krogi je Erhellon izjavil, da ne zastopa nemške vlade, pač pa da je prišel proučavati mnenje angleških industrijskih krogov v ruhrskem vprašanju ter obžaloval, da so se tudi v angleških uradnih krogih pojavili glasovi, da Nemčija ni hotela plačati odškodnin, kar na noben način ne odgovarja resnici.

Litva odklanja sklep poslaniške konference.

LONDON, 23. «Timesu» brzojavljajo iz Memela, da je litevska vlada zavrnila sklep poslaniške konference v memelskem vprašanju, posebno pa ne more Litva na noben način priznati Memel kot svobodno pristanišče Poljske.

Povratek Thennisa iz Pariza.

BRUSELJ, 23. Ministrski predsednik Thenniss se je povrnil danes iz Pariza. Ob prihodu je izjavil, da se je v pogovorih s Poincaréjem dosegel popoln sporazum v ruhrskem vprašanju med Francijo in Belgijo.

Portugalski revolucionarji oproščeni.

LISABON, 23. Danes se je končal proces proti udeležencem na revolucionarnem gibanju izza meseca oktobra l. l. 14 obtožencev je bilo oproščenih obtožbe netočne izvrševanja službenih dolžnosti. Med temi je tudi bivši ministrski predsednik polkovnik Coelho. V mestu vlada mir.

PODLISTEK

WILKIE COLLINS:

Gospa v belem

IZPOVEDBE WALTERJA HARTRIGHTS-A.

Edina točka, o kateri nam je še govoriti, gospod Fairlie, sem rekel, se nanaša, če se ne motim, na poučevanje obeh gospodov v pokrajinskem slikanju.

Ah, zares, je dejal gospod Fairlie. Ne počutim se dovolj dobro, da bi govoril z vami tudi o tem. Dami, ki bosta uživali pri ložnosti vaših prijateljskih uslug, morala že sami o sebi odločevati. Moja nečakinja ljubi vašo očarujočo umetnost. Pozna jo ravno zaradi, da se lahko zaveda svojih pomanjkljivosti. Prosim, potrudite se z njo. Seveda. Je že kaj? Ne, razumeva se popolnoma — ne? Nimam pravice vse nadalje odtegovati od vašega lapega dela — kaj? Zelo prijetno je, ko je vse lepo urejeno. Ali ne bi hoteli Louisu pozvoniti, da vam prenese mapo v vašo sobo? Sam jo prenesem, gospod Fairlie, če mi dovolite.

Zares? Ste dovolj močni zato? Kako prijetno, biti tako močan! Veste gotovo, da vam ne pade? Zelo me veseli, da vas imamo v

Dnevne vesti

Smrtan kosa. Na Gočah pri Vipavi je umrl vpokojeni šolski nadzornik Andrej Lasič v 53. letu svojega življenja. Pokojnik je več let služboval v Tolminu kot okrajni šolski nadzornik. Pokojnik je bil izvrsten šolnik in v vseh razmerah zvest sin svojega naroda. Zadnja leta je živel s svojo rodino na svojem posestvu na Gočah — V Trstu pa je umrl gospod Gregor Povh, glavni znanec, spoštovane in za narodne namene požrtvovalne rodbine. Obema družinama izrekamo svoje sožalje.

Naj ne izživlamo! — Tako govorijo in pišejo drugorodni srditelji dan na dan. Na določno zahtevo, naj nam vendar povedo, s čim da ne živimo in žalimo italijanska čustva, pa ne vedo povedati nič določnega. Je pač tako, da jim le hlinjeni čuti užaljenja služijo za neprestano gonjo proti našemu ljudstvu. In kdor prav hoče biti užaljen, pa je užaljen. Nekega večera zadnjih dni sta šla dva Slovenci mimo mestne bolnišnice in sta se mirno razgovarjala med seboj v svojem jeziku. Šla je mimo njiju družba moških in žensk. Kar se je nekdo iz družbe, ki je čul slovensko besedo, z grdo kletvijo postavil pred naša človeka in zarjul — da: zarjul — «Kaj jezik govorite? Ali ne veste, da ste v Trstu? Nesramnake, ne izživajte in ne žalite nas!» Ta dogodek je tipičen zgled, kako mi Slovenci izživamo in žalimo Italijane! Ze s tem, da se nečemo odreči najprimitivnejše narodne in človeške pravice, da govorimo med seboj v svojem jeziku, se čutijo drugorodni nestrpnosti izživane in užaljene. Sedaj pa nam povejte, ljudje, kaj, kako bi bilo možno, da bi jih mi — ne «izživili» in «žalili»? Morali bi biti sivari brez čuta, brez narodne in človečanske zavesti, brez poštenja in časti! Na vsako našo pritožbo nas naši nasprotniki opozarjajo: glejte le, kako se godi narodnim manjšinam v češkoslovaški republiki in v Jugoslaviji! Ko bi se ti ljudje le hoteli potruditi v Prago, Ljubljano, Zagreb in Beograd, pa bi videli, kako Nemci in Italijani svobodno govorijo svoj jezik po mestnih ulicah, ne da bi se kdo čutil užaljenega ali izživane, kamoli da bi jih kdo zasramoval radi tega! Istotako je v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu in menda tudi v Berlinu! V Ljubljani, Zagrebu in Beogradu živijo lepo število Italijanov. Pri teh svojih soplemenjakihi bi mogli izvedeti, kako tolerantni in res evropski so v tem pogledu v teh — «balkaniziranih» deželah! In to kljub dejstvu, da Italijani tam niso domačini, dočim smo mi tu, na tem ozemlju, staronastanjeni! Mi jim ne moremo pomagati tem nestrpnostem. Če se prav hočemo čutiti «užaljene» in «izživane» že zato, ker se nečemo odreči svojih najprimitivnejših pravic, pa jim bodi! Mi jim res ne moremo pomagati! Tako smo in taki ostanemo.

Sodobno. «Giornale d'Italia» je priobčil tole anekdoto. Pri neki izločki slik v nekem malem italijanskem mestu je stala skupina novinarjev pred sliko poznane bankirja. Ta je bil naslikan z roko v žepu. «Kako je podoben!» je menil neki novinar. «Povsem podoben», je odgovoril drugi. «Ni res» — je dodal tretji — «če bi bil to on, bi gotovo držal roko v — tujem žepu!»

Asimilacija finančnega oboja. Uradni vestnik (Gazzetta ufficiale) z dne 17. t. m. št. 40 objavlja odlok št. 115 z dne 11. januarja 1923 o gnotni asimilaciji državnih namestencev bivše avstrijske vladavine. Odlok se bavi z uradniki-pravniki, evidenčnimi uradniki (geometri in računskimi uradniki), namestenci tobačne rezije, carinskimi, davčnimi, blagajničnimi, loterijskimi uradniki, namestenci sodnih uradov in skladišč ter skladišč tobaka, pisarniškim in upravnim osebjem, dobodarstvenimi uradniki, carinarji, finančnimi stražniki, osebjem uprave monopolov brez čimovnega razreda, poduradniki, davkarji, uradnimi slugami. Nadalje si pridržujeta na podlagi tega odloka finančni in zakladni ministri glede podvržene osebo pravico, da to osebo potrdita ali ne, kakor tudi pravico glede določitve njihovega razreda. Odlok nadalje izvršča uradnike v posamezne stopnje italijanske tabele. Odlok je zelo obširen in nam ni mogoče, da bi ga objavili v celoti. Pri zadeti državni namestenci ga bodo gotovo dobili potom svojih stanovskih organizacij.

Nov list. Od g. inženirja Rustja smo prejeli sledeče obvestilo s prošnjo, da ga objavimo: «Mali list», tednik za novice in pouk, je večer izšel v Trstu. List je namenjen predvsem onim krogi, ki ne zmorejo dnevnika «Edinosti» in katerim ni glasilo «Goriška Straža», torej našemu revnejšemu ljudstvu v Trstu in okolici, slovenskem delu Istre in Notranjske ter k Trstu priključenega Krasa. List hoče biti strogo informativen in nadstrankarski ter bo posvečal posebno pažnjo gospodarskim razmeram našega ljudstva. Program lista je očitno v prvi številki s člankom: Kaj je tebe treba bilo.

V prvo številko se je vrnila neljuba pomota, katero tem potom popravljamo v toliko, da ne nabira urad Kmetijske zadruge v Trstu naročnikov, temveč uprava lista, ki se nahaja v isti hiši, samo v drugem nadstropju, desno.

Izdajatelj «Malega lista»

Pripomba ur. Z ozirom na zgornjo vest smo se obrnili do našega Političnega društva, katero nam je sporočilo, da ni z «Malim listom» v nobeni zvezi in da ni sploh bilo obveščeno o nameri izdajatelja novega lista.

Natečaj za delo. Mestni municipij razglašajo: Dne 6. marca t. l. ob 12. uri bo oddano na javni dražbi delo za popravilo ograje javnega vrta Muzio Tommasini in sicer:

Limegde, gospod Hartright. Zelo me boli, da ne bom mogel dosti uživati vaše družbe. Tiho z zavesami, prosim, najmanjši šum teh mi gre kot nož po mojih živcih. Seveda. Pozdravljeni!

Ko so se zagnile za mano vodnozelne zavese in so se zaprla oboja vrata, sem se ustavil za hip v mali okrogli predsobi in sem se globoko oddahnil. Bilo je kot kadar po dolgem potapljanju pride človek spet na morsk površje.

Ko sem se udobno uleknil v svojem prijetnem ateljeju, sem se zaobljubil, da se ne vrnem nikdar več v sobo gospoda Fairlieja, razen le v maloverjetnem slučaju, če me počasti sam s posebnim povabilom.

Ostale jutranje ure so mi potekle precej prijetno med opravki. Ogledoval sem si risbe, izbral sem jih, odrezaval sem raztrgane ogle, jih pripravil in nisem prišel niti do razobešanja.

VI.

Ko sem se udobno zleknil v svojem pristavni sedeli že gospica Halcombe in priletna dama za mizo.

Ko sem bil predstavljen, se je izkazala starejša dama za vzgojiteljico gospodične Fairlies z imenom Vesey. Priznati moram, da je bil popis gospice Halcombe o značajni stare dame povsem natančen. Gospa Vesey je bila prava

a) kovaško delo za popravilo ograje; b) tozadevno kamnoseško delo; c) delo za pobarvanje ograje.

Podrobne informacije dobe prizadeti pri IV. oddelku občinskega urada v ul. d'Aunzio št. 5 II. nadst.

Za zlobojane telefonske službe. Poštno ravnanje obvešča občinstvo, ki se poslužuje telefona, da imajo telefonske uslužbenke od sedaj naprej nalogo, da pri klicu javijo namesto z dosedaj običajnim «pronti», s svojo številko, pod katero so vpisane v imenik uslužbenec. V primeru nerednosti naj ta številka služi telefonski abonentu kot podlaga za pritožbo. Če pa telefonska uslužbenka ne javi svoje številke, naj abonent pokliče v Trstu in Gorici telefonsko številko 1, v Puli pa 11 ter se pritoži, pri čemer ima naznaniti tel. številko, od katere je telefoniral ter čas, ob katerem se je to zgodilo.

S Kontovele. Danes zvečer ob 8 uri se vrši v prostorih «Gospodarskega društva» ustanovni občni zbor podružnice «Solskega društva». Vabijo se tem potom vsi, ki jim je pri srcu naša mladina, naša bodočnost, da se občne zboru gotovo udeležijo.

Društvene vesti

Prireditve Sentsjakevskih fantov-novincev. Danes zvečer torej ob 20.30 se bo vršil v dvorani D. K. D. pri Sv. Jakobu poslovinli večer naših zavednih Sentsjakevskih fantov-novincev. V njihovi sredi s nam obeta res prisrčen in vesel večer. Zatorej pridite danes vsi k Sv. Jakobu.

«Zensko dobrodelno združenje» v Trstu. V nedeljo 25. t. m. se bo vršilo predavanje pri Sv. Jakobu (Chiarbola št. 11) v bivših prostorih otroškega vrta. Predavanje se prične takoj po blagoslovu.

«Zensko dobrodelno združenje» odsek v Slednja javlja, da se bo vršilo vpisovanje v tečaj za ročna dela v nedeljo 25. t. m. jutraj po sv. maši. Pouk se bo začel v sredo 28. t. m. in se bo vršil vsako sredo in petek od 3—6 pop. Članice porabite ugodno priliko ter prijavit se v tečaj, posebno prijavljajte svoje šoli odrasle hčerke!

«Sin». Prihodnje nedeljo priredi Sentsjakevski «Citálnica» to krasno dramsko delo našega dobroznane pisatelja Gangla. Ker je igra v dobrih rokah in igralsko osebje dobro izbrano, bo Sentsjakevski «Citálnica» kakor vedno, gotovo tudi sedaj popolnoma zadovoljila svoje gledalce. Igro režira priznani igravec bivšega narodnega gledališča v Trstu g. M. Goriup. Uspeh je torej zagotovljen. Nasvidenje prihodnje nedelje pri Sv. Jakobu.

«Zensko dobrodelno združenje» v Trstu vabi vse one, ki so se prijavili k tečaju za krojenje, da se zglasijo v ponedeljek 26. t. m. pop. ob 4 h pri Sv. Jakobu (prejšnji otroški vrtec), Chiarbola sup. št. 11, kjer dobe vse potrebne informacije. Ako se želi še katera prijaviti, naj to stori takoj, ker se sprejme le omejeno število učenk.

Srednješolsko društvo «Zora». Danes točno ob 16 in pol odbojstva seja. Ob 17 in pol redni sestanek s predavanjem. Važno! — Odbor.

Ustanovni občni zbor podružnice «Solskega društva» v Gorici se bo vršil v nedeljo 25. t. m. ob 10 uri predpolne v prostorih «Pevskega in glasbenega društva» Trgovski dom (vhod z via Petrarca). Pozivamo vse, ki sta jim pri srcu usoda naše dece in bodočnost našega naroda, da se tega važnega zborovanja gotovo udeležijo.

Teosofični krožek. Danes ob 20 h v ul. Ugo Foscolo 2/I predavanje o predmetu: «Državno delovanje za podpiranje trpečnih in odrešitev krivice». Sledila bo slobodna razprava o aktualnem predmetu. Vstop prost.

Iz tržaškega življenja

Zaplemba vojnega materiala. Neki finančni stražnik je zaplenil večer na pomolu «Audace» dva zaboja vojnega materiala ter aretir lastnoca tega blaga: Palmu V., staro 32 let, iz Tržica. Zenska je izpovedala, da je kupila material v Tržicu ter ga dala pripeljati s parnikom v Trst, da bi ga prodala.

Incident na južnem kolodvoru. Večera jutraj ob 10.40, ob prihodu brzovlaka iz Rima se je prigodil na južnem kolodvoru mal incident. Omenjeni vlak je namreč zavozil v odbojaje. Vsled sunka so se lahko poškodovali trije potniki.

Porotno sodišče

Proces Marčigancev.

Včera ob 9. uri se je nadaljevala razprava. Predsednik je prečital vprašanja, ki se bodo stavila porotnikom. Vprašanje je kakih 100. Predsednik je izjavil, da je bil odbit predlog braniteljev, da bi se postavilo vprašanje, če se je dejanje izvršilo v slabosti uma kakor tudi predlog tihoč se ojaševalnih okolišnin po avstrijskem zakonu. Branitelji izvajajo, da si proti temu sklepu pridržujejo pravne leke. Poleg vprašanja o umoru nad Giachinom, Rizzatom in Basadonno je stavljeno tudi vprašanje o ubojstvu, o nepotrebnih soudeležbi. Glede Tassinija je stavljeno vprašanje o neizvršenem umoru, ter vprašanje o telesni poškodbi in nepotrebnih soudeležbi.

Nato je predsednik dal besedo zastopniku civilne stranke, odvetniku Domperiju. Zastopnik je pričel svoj govor, ki je trajal okoli eno uro, s tem, da je omenil med drugim, da ne sovražijo Slovenci v Istri Italijane tako kakor se trdi.

— Do tega prepričanja — je nadaljeval go-

vornik — smo prišli ravno sprito dogodkov v Marčigah. Tam so se namreč našli nekateri ljudje, ki so prav po bratovsko svetovali fašistom ter jim celo pomagali, da so zbežali, ter tako ušli grozeči nevarnosti.

Govornik je v nadaljnjem svojem govoru izrazil mnenje, da se ne smejo smatrati dogodki v Marčigah za zločin v blaznosti, temveč za navaden umor.

Nato se je spustil v podrobnosti, v katerih je orisal glavne obtožbe — Babica — «Bocetta», Kermaca — «Petelina», Kermaca — «Peverina», Viktorja Sabadina, Bilico in Babica — «Jagerja» — in njihove kriminalne čine. Svoj govor je zaključil s tem, da je zahteval, naj se vsi ti obtoženci kaznujejo.

Predsednik je dal nato besedo drugemu zastopniku civilnih strank, odvetniku Gianiniju.

Giannini je govoril nekoliko časa o dogodku v splošnem; s časoma je pa prešel na obtožbenec Kermaca — «Peverina», Bilico in Berzana ter jih ves čas imenoval hijene, zveri v človeški podobi in z drugimi takimi psovskami. Govornik je omenil v nadaljnjem svojem govoru, da so prišli fašisti v Marčigah v svrhu politične propagande ter da niso imeli najmanjšega namena, da bi storili Marčigancem kaj slabe. Ti so jih pa začeli kar na lepem kamenjati in pozneje so si one tri «hijene» umile svoje roke v krvi fašistovstva. Tudi ta govornik je zahteval, naj se oni trije obtoženci kaznujejo.

Razprava se nadaljuje danes. Govornil bo državni pravdnik.

Vesti z Goriškega

Vrtolba. Danes v soboto dne 24. t. m. ob 8. zvečer in v nedeljo dne 25. t. m. ob 3½ pop. prireditvi ruski umetniki in Faganolovi dvorani predstavijo s sledečim sporedom: 1) «Priprave» od opera Ahromeja; 2) «Večerni zvon» intermezzo. Po glasbi Čajkovskega; 3) «Spomini iz življenja ure» Fantastična opera po glasbi Pergamenta; 4) «Sibirski popotniki», zbori iz sibirskih pesmi. Razen tega drama, komedija in satira. Nedeljski spored različen od sobotnega! Vstopnina: 5, 4 in 3 lire.

Miren. V Miru ponove v nedeljo dne 25. t. m. ob 3 popoldne čarobno otroško igro s petjem «V kraljestvu palčkov». Prepričani smo, da bo tudi sedaj natlačena dvorana, ker toliko prave krasote se ni bilo nikjer na naših odrih. Cene bodo znatno znižane in za 2 L se preselite v bajno kraljestvo laket-bradčikov, kjer boste gledali ljubke pečen-mozičke in poslušali divno vilinsko petje. Preostanek te prireditve se porabi za ubožno šolsko deco. Vsled tega ta dan: »Vsi v Miren!»

Sempas. Izgubil se je okrog 11 letni Rudolf Cernatič iz Sempasa. Kdor bi ga videl je naprošen, da obvesti o tem njegovega očeta Jožefa Cernatiča iz Sempasa št. 18. Fant ima sivo obleko in črn kloboč.

Plesne vaje GSO. Ker je zadnja odbojstva seja določila delovni društveni program za bližnjo bodočnost na polju prosvete, se plesne vaje ne bodo nadaljevale.

Odbor «Goriške slovenske omlade».

Zveza prosvetnih društev. Na svatbi g. Andreja Figelja v Sentaavru je nabral g. Ivan Pavlin za «ZPD» L. 22. — in enako svoto za «Slovensko sirotišče» v Gorici. — Iskrena hvala. Posnemajte! — Tajništvo «ZPD».

Cerkno. V vasi Plužnje občine Cerkno se je zgodila velika nesreča. Dne 16. februarja ob 8 h zvečer je, ne zna se kdo, zažgal hišo poselnika Ivana Gruden. Zgoraj je ves gornji del poslopja. Da se požar ni širil naprej, gre v prvi vrsti zasloga gasilnemu društvu, ki je bilo takoj na licu mesta in je pokazalo s svojo požrtvovalnostjo, da nima sebičnih namenov, kakor so se izrazili nekateri sovražniki društva. Dokaz je to, da so obranili tri hiše vse s slameno krite in komaj po par metrov oddaljene. V drugi vrsti pa so mnogo pripomogli tudi

Borzna poročila.

Valuta na tržakem trgu.

	Trst, 23. februarja 1923
avstrijske krone	0.65.— 0.75
čehoslovaške krone	0.0290 0.0310
italijanske krone	61.40.— 61.75
dinarji	20.— 20.20
leji	9.60.— 10.—
marke	0.0850 0.0950
dolarji	20.60.— 20.80
francoski franki	126.10.— 126.60
švicarski franki	390.— 394.—
angleški funti papirnat	97.60.— 97.85

Krone, goldinarje plačujem po najvišjih cenah kakor vsi konkurenti

Zlatarna, Trst, Ponte della Fabbra 1 (Piazza Goldoni)

Nad 150 najrazličnejših neprimičnin v Sloveniji:

grajščine, posestva, gostilne, trgovine, žage, mlina, industrijska podjetja, kopališča, vreče itd. itd. ima na prodaj po zme njih cenah „RODNA GRUDA“ konc. zavod za promet z neprimičninami, Celje Dolgo Polje 1 (Slovenija).

20/2

Razna usnja najboljših tovarn. Velika izbira kopit. Gumijevi podpetniki „Pirelli“. Čistilo za čevlje „Brill“ in „Ecla“ Use po najnižjih cenah. Za preprodajalce posebni popusti.

49 Via Udine (prej Belvedere) 49 Tel. 41-38

F. CINK TRST

ZALOGA VSAKOVRSNEGA USNJA IN KOZ TER VSEH CEVLJARSKIH POTREBŠČIN. IZDELOVANJE ZGORNJIH DELOV IN VSAKOVRSNO STEPANJE

Mali oglasi

UČENKO poštenih starišev, zdravo in pridno, sprejme v manufakturno tugovino I. Fajdiga Vipava. 274

CEVLJARSKI delavec se sprejme. Via G. Brunner 9. 270

SOBA z ognjiščem in vrtem se oda zakonca. Valje Rozzol 644, Jelusič. 271

DVE TEHTNICI, prva decimalka in druga za eitehtanje otrob in moke, prodam. Lazar Anton, Sv. Ana 961 (nasproti pokopališču). 272

LOKAL za trgovino, blizu jugoslovanske meje, obstoječa nad 30 let, se takoj odda. Natančnejša pojasnila pri Zgur, Črni vrh št. 9, pr. Idriji. 273

LJUBITELJEM PRIRODE! Prodajam živega ne-pokodovanega orla, (razprostrti 2 m). Ceno po dogovoru. Lokavec 158, Ajdovščina. 275

BLAGAJNICA, z znanjem slovenskega, nemškega in deloma italijanskega jezika, želi dobiti službo v kavarni ali hotelu. G. tudi na deželo. Naslov pri upravnistvu. 276

PREPARETE za olepšanje kože, za zobe, proti izpadanju las, neškodljive barve za lase ima lekarna v Il. Bistrici. 274

POSTELJE, chiffonniers 220, nočne omarič 50, vmeti, žimnice (polvolna) po nizkih cenah v ulici Fon-tetia 3. 250

SIVALNI STROJ «Singer» zajamčen, se prodaja na obroke. Coroneo 1. 256

DOSLA je prava češka Vondraček-ova cikorka z znamke «Miramar». Glavna zaloga Zemanek & Cornell Via Trento 12 telefon 108 268

POZORI Krone, korale, zlati, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grošiat Belleli Vita, via Madonna 10, I. 32

VRTNICE, močne sadike (grmčije) najboljših vrst, po L. 3.— komad prodaja cvetličar Santo Peteani, Gorica, Via Lunga (vhod pod št. 57). 251

LEPO POSESTVO

okrog 108 orlov, od teh je 100 orlov lepega sečnega gozda, lahke odvoz, v bližini železnice, arondirano, stanovanjska hiša, lep sadonosnik, stiskalnica itd. se se takoj po — ni preda. Pojasnil: v Razvanju št. 57 pri Mariboru Jugoslavija. 147

Najvišje cene plačujem za

K O Ž E

kun, zlati, lisic,

dihurjev, vider, jazbecev, mačk, veric, krivov, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battisti št. 10 II. nadst., vrata 16 Sprejemajo se pošiljke po pošti.

Insertirajte v „Edinosti“